

Vademecum 2^e fase Havo/Vwo

Voor de leerlingen van leerjaar 4 tot en met 6

Schooljaar 2018-2019

Inhoud

Inleiding	3
Het rooster	3
Profielwerkstuk	3
Veranderen van vak of vakkenpakket	4
Extra vak in de Tweede Fase	4
<i>Extra vak</i>	4
<i>Welke vakken?</i>	4
<i>Het kiezen van een extra vak</i>	4
<i>Bevordering en examen doen met een extra vak</i>	5
<i>Tussentijds stoppen</i>	5
Examendossier	5
<i>Schoolexamencijfers</i>	5
<i>Toetsvormen</i>	5
<i>Herkansing en herexamen</i>	6
Vrijstellingen	6
Rekenexamen	6
Regels voor toetsen	7
Mediatheek	8
<i>Openingstijden</i>	8
<i>Algemene regels:</i>	8
<i>Regels voor het gebruik van apparatuur, computer en internet</i>	8
<i>Uitleenreglement</i>	8

Inleiding

In dit Vademecum zijn regelingen en afspraken opgenomen die van belang zijn voor de Tweede Fase. Dit Vademecum is bedoeld om de gang van zaken rondom een aantal thema's te beschrijven. De regels omtrent de toetsing en het examen staan in het examenreglement dat, net als de bevorderingsnormen, de locatiegids en het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA), te vinden is op het locatiedeel 'Stationslaan' van de website www.ubboemmius.nl.

Het rooster

Het basisrooster is te vinden op WebUntis. WebUntis is te bereiken via een link in UbboPortaal of via de app van WebUntis voor de telefoon.

We gaan ervan uit dat iedere leerling alle schooldagen van de week van 08.25 uur tot 16.40 uur ingeroosterd kan worden. Andere 'verplichtingen' zullen daarvoor moeten wijken. We voeren hiermee de leerplichtwet uit.

Profielwerkstuk

Het profielwerkstuk (PWS) is een onderdeel van het examendossier dat voor alle leerlingen verplicht is. Het is een werkstuk dat met name bedoeld is om vakgebonden en algemene vaardigheden te toetsen. Het heeft betrekking op een groot examenvak of een combinatie van vakken. In alle gevallen gaat het om de vakken die je in je vakkenpakket hebt. Het gaat om een onderzoek of een ontwerp. Men kan het profielwerkstuk ook zien als een uitgebreide praktische opdracht. Voor het Havo en Vwo is de studielast 80 uur per leerling. Het profielwerkstuk moet gemaakt worden in de eerste helft van het examenjaar. Vlak na de deadline moeten alle leerlingen een presentatie geven over het onderzoek dat gedaan is. De specifieke planning voor het maken van het profielwerkstuk staat in de ELO.

Ten aanzien van het profielwerkstuk gelden de volgende afspraken:

- De leerling kiest bij voorkeur zelf een onderwerp of maakt een keuze uit het aanbod van de sectie.
- De leerling maakt het profielwerkstuk in samenwerking. De leerling wordt op deze samenwerking beoordeeld. In uitzonderlijke gevallen kunnen leerlingen toestemming krijgen het PWS alleen te maken. De leerling zal echter altijd aan de verplichting van samenwerking moeten blijven voldoen.
- De leerling presenteert de uitkomsten van zijn/haar PWS-onderzoek aan ouders, medeleerlingen en de leerlingen uit de voorexamenklas.
- De leerling mag ook een onderwerp kiezen dat op het terrein van twee vlakken ligt.
- Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer, dat deel uitmaakt van het combinatiecijfer. Het resultaat voor het profielwerkstuk mag niet lager zijn dan een 4. Indien het cijfer lager is dan een 4, wordt de leerling uitgesloten van het examen.
- Bij de beoordeling wordt gelet op het product, maar ook op de wijze waarop het product tot stand is gekomen.
- De leerling moet een logboek en een bronnenboek bijhouden.
- Er moet een schriftelijk verslag gemaakt worden van minimaal 10 pagina's, de inhoudsopgave, bronvermelding en illustraties e.d. niet meegerekend.
- In geval van fraude of het niet op tijd afhebben van het werk geldt artikel 6 van het Examenreglement.
- Uitmuntende profielwerkstukken komen in aanmerking voor de profielwerkstukprijs. Daarnaast worden elk jaar ook profielwerkstukken ingezonden voor landelijke wedstrijden.

De vaksecties maken hun eigen voorlichtingsmateriaal t.b.v. de leerlingen. In de voorlichting komen in elk geval de volgende onderdelen aan de orde: de keuze van het onderwerp, het stappenplan, de presentatie en de beoordelingscriteria. De eisen t.a.v. het profielwerkstuk komen overeen met de eisen die gesteld worden aan de praktische opdrachten.

Veranderen van vak of vakkenpakket

Natuurlijk kan het voorkomen dat een leerling een verkeerde keuze heeft gemaakt voor een vak of zelfs een vakkenpakket. Daarom moeten we voor bijzondere situaties de mogelijkheid openhouden om, als dat mogelijk is, de keuze te veranderen.

Wijzigen na aanvang van het cursusjaar is, mede daarom, alleen mogelijk in bijzondere gevallen. Een verzoek om te wijzigen kan worden ingediend bij de schooldecaan.

Wijzigen na aanvang van het cursusjaar:

- Tot 6 weken na aanvang van het schooljaar kan, indien er sprake is van een bijzondere situatie, een verzoek worden ingediend om een gemaakte keuze te veranderen.
- Een verzoek moet schriftelijk, goed beargumenteerd, worden ingediend bij de schooldecaan. Het verzoek moet ondertekend zijn door één van de ouders van de leerling.
- De keuzecommissie (schooldecaan, teamleider en locatiedirecteur) neemt uiterlijk in de 7e week van het schooljaar een besluit over het ingediende verzoek.
- Als het vak in de 3e klas op basisniveau is afgesloten kan een extra eis aan de wissel zijn dat er voor het vak nog een aantal extra doelen gehaald moeten worden.

De gemaakte keuzes hebben invloed op de formatie van de school, de groepsgrootte en het uiteindelijke lesrooster. In principe is een lesgroep niet groter dan 30 leerlingen. Een afweging tussen individueel belang en gemeenschappelijk belang is daarom op zijn plaats.

Extra vak in de Tweede Fase

In de bovenbouw Havo/Vwo kiezen leerlingen een profiel en daarmee ligt het aantal vakken vast. Leerlingen die meer in hun mars hebben, een brede interesse tonen of gewoon leergierig zijn, bieden we de mogelijkheid om één of meer extra vakken te kiezen.

Een aantal vervolgopleidingen stelt het bijzonder op prijs als een leerling aantoonbaar een extra vak heeft gevolgd. Ubbo Emmius heeft als beleid om het volgen van een extra vak te stimuleren.

Extra vak

De school biedt de leerlingen, die dat wensen, graag de mogelijkheid buiten het rooster om een extra vak te volgen. Het kiezen van een extra vak houdt meestal in dat een aantal lessen van een ander vak niet gevolgd kunnen worden.

Samen met de decaan bekijkt de leerling aan het begin van het schooljaar hoe dit extra vak ingevoegd kan worden in het programma van de leerling.

De leerling doet mee aan alle toetsen en verdere verplichtingen, zoals die in het PTA van het vak staan beschreven. Natuurlijk is het belangrijk dat andere vakken, die wel meetellen voor overgang of examens, niet onder dat extra vak gaan lijden.

Welke vakken?

De meeste examenvakken kunnen worden gekozen als extra vak. De decaan kan precies aangeven welke vakken gekozen kunnen worden. Voor een aantal vakken is er sprake van een bijzondere situatie. Voor O&O en BSM geldt dat alle lessen gevolgd moeten worden. O&O en BSM kunnen daarom niet als extra vak worden gekozen en bij het opstellen van een individueel rooster kunnen O&O en BSM niet worden vervangen door een extra vak.

Leerlingen die Wiskunde A of B hebben gekozen kunnen, in verband met hun keuze voor een vervolgopleiding, overwegen om Wiskunde B of A als extra vak te volgen.

Het kiezen van een extra vak

De leerling mag in klas 4 een extra vak kiezen, als hij in klas 3 een 7,0 of hoger gemiddeld staat op het eindrapport. Ook moet de leerling voor het vak dat hij/zij als extra vak wil kiezen, een voldoende hebben gescoord op de eindlijst.

Bevordering en examen doen met een extra vak

Het extra vak telt mee bij het vaststellen of een leerling bevorderd wordt of niet.

Het extra vak telt niet mee, als bevordering naar Havo 5, Vwo 5 of 6 alleen zonder het extra vak mogelijk is.

Als het extra vak niet meetelt bij de bevordering mag de leerling het extra vak in Havo 5, Vwo 5 of 6 niet meer volgen.

Een extra vak telt mee bij het vaststellen of de leerling geslaagd is voor het examen. Het extra vak kan nooit de uitslag van het examen negatief beïnvloeden.

Als een leerling in het eindexamenjaar een onvoldoende heeft voor het extra vak bij de controle van de schoolexamencijfers, wordt de leerling voor het betreffende vak niet opgegeven voor het CE.

Tussentijds stoppen

Als een leerling wil stoppen met het extra vak, moet er altijd overleg met de decaan plaatsvinden. In principe wordt het extra vak voor een jaar gevolgd.

Examendossier

Schoolexamencijfers

In de Tweede Fase bestaat, naast het centraal examen (CE), een schoolexamen (SE) waarmee de leerling al in de 4^e klas een start maakt.

Voor dit schoolexamen (SE) geldt een aantal, landelijk door de overheid opgestelde, voorschriften. De leerlingen die daaraan niet hebben voldaan kunnen niet deelnemen aan het centraal examen (CE).

Schoolexamen (SE) en centraal examen (CE) zijn twee gelijkwaardige examenonderdelen. De resultaten van beide onderdelen tellen voor 50% mee bij het vaststellen van het eindresultaat. Het schooljaar bestaat uit 4 perioden. De resultaten van het schoolexamen (SE) worden verzameld in het examendossier. Iedere leerling krijgt na elke periode een overzicht van de behaalde resultaten voor het schoolexamen (SE). Een aantal vakken kent alleen een schoolexamen (SE). Dit zijn de vakken: Maatschappijleer, Culturele Kunstzinnige Vorming (CKV), Informatica, Onderzoek & Ontwerpen (O&O) en voor Havo Beweging, Sport en Maatschappij (BSM). Voor Maatschappijleer wordt het schoolexamen (SE) al aan het einde van klas 4 afgesloten. Voor CKV geldt hetzelfde in Havo 4. Voor deze vakken zonder centraal examen (CE) is het schoolexamencijfer het eindcijfer of een deel van het combinatiecijfer.

Toetsvormen

De volgende toetsvormen kunnen van elkaar worden onderscheiden:

1. Toetsen met open en/of gesloten vragen;
2. Praktische opdrachten;
3. Handelingsdelen

Voor toetsen (1) en praktische opdrachten (2) worden cijfers gegeven. Bij het niet op tijd inleveren van praktische opdrachten kan de docent een punt in mindering brengen op het cijfer. De handelingsdelen (3) moet de leerling naar behoren afsluiten. Deze worden vervolgens beoordeeld met voldoende of goed. Het cijfer voor het profielwerkstuk telt mee voor het combinatiecijfer.

In het PTA van een vak staat vermeld hoeveel toetsen er in een leerjaar worden gegeven, wat de aard van de toets is, hoe zwaar de toets weegt voor het periodecijfer en of het een toets betreft die wordt opgenomen in het examendossier.

Herkansing en herexamen

In het vak-PTA zijn sommige toetsen als herkansbaar vermeld. Na afloop van elke periode mag een leerling één toets uit de afgeronde periode herkansen. Het hoogste cijfer geldt. De leerling dient zich hiervoor tijdig aan te melden via de ELO!

Herkansing kan aan een bijspijkerprogramma zijn gekoppeld. De docent bepaalt de inhoud van dat programma.

Praktische opdrachten kunnen niet worden herkanst.

Naast bovenstaande herkansingsmogelijkheid is er nog de mogelijkheid van het herexamen voor het vak Maatschappijleer, omdat dit is afgerond in het voor-examenjaar. Een leerling kan, na de vaststelling van alle schoolexamencijfers, voor één vak waarin alleen schoolexamen (SE) wordt afgelegd, dat schoolexamen (SE) opnieuw afleggen (herexamen). De schoolleiding bepaalt, na overleg met de vakdocent en gelet op het examenprogramma, de stof waarop het *herexamen* betrekking heeft en het tijdstip waarop het examen plaats vindt. Het *herexamen* wordt afgenomen in periode 1 van het examenjaar.

Vrijstellingen

Leerlingen die blijven zitten of niet slagen voor hun examen hoeven niet alles over te doen. Zij kunnen een vrijstelling krijgen voor de volgende vakken of onderdelen daarvan:

- Een algehele vrijstelling voor die vakken die in het voorgaande jaar afgesloten werden met alleen een schoolexamen (SE), mits het eindcijfer voor dat vak gelijk was aan of hoger dan een 5,5 (afgerond een 6 voor het schoolexamen (SE));
- Een vrijstelling voor de praktische opdrachten die buiten de les plaatsvinden kan alleen door de vaksecties worden toegekend;
- Vrijstelling voor de excursie in Havo 4 en Vwo 5;
- Vrijstelling van handelingsdelen kan alleen gegeven worden door de vaksectie, mits naar behoren afgerond. Voor lichamelijke opvoeding (LO) wordt geen vrijstelling verleend.;
- Vrijstelling van het profielwerkstuk, mits het cijfer 6 of hoger is of als het combinatiecijfer een 6 of hoger is en het profielwerkstuk met tenminste een 5 is beoordeeld.;
- Als een leerling zakt, vervalt het cijfer voor het rekenexamen en moet opnieuw examen gedaan worden.

In de vrijgekomen uren kan de leerling meer aandacht besteden aan de vakken waarin hij of zij minder sterk is. De leerling wordt geacht deze uren in te vullen met zelfstudie. Wij verwachten dat leerlingen die een zes hebben voor deze onderdelen eraan werken om dit te verbeteren.

Rekenexamen

Een goede beheersing van taal en rekenen is erg belangrijk om goed te functioneren in de samenleving. De overheid heeft daarom minimeisen opgesteld waaraan leerlingen moeten voldoen aan het einde van hun schoolloopbaan.

Vanaf het schooljaar 2016/2017 dient het rekenexamen “naar behoren” te zijn afgerond. Het cijfer voor het rekenexamen wordt vermeld op het diploma. Het cijfer telt niet mee in de slaag-/zakregeling.

Iedere leerling heeft 4 kansen om aan de gestelde eisen te voldoen.

Het rekenexamen wordt afgenomen in het voor-examenjaar.

Indien nodig kan van maximaal 3 herkansingsmogelijkheden gebruik gemaakt worden in het examenjaar.

Regels voor toetsen

Onderstaande regels hebben betrekking op alle toetsen die in de Tweede Fase worden afgenomen. Tijdens de schoolweken worden toetsen afgenomen volgens een toetsrooster. Het streven is om maximaal één toets per dag af te nemen.

1. Aan het einde van elke periode vindt een aantal toetsdagen of een toetsweek plaats. We streven ernaar in de twee weken ervoor geen toetsen af te nemen noch inlevermomenten te hebben. De bedoeling is dat de ruimte die hierdoor ontstaat besteed wordt aan het voorbereiden van de toetsen.
2. Regeling inhaaltoetsen:
 - Geoorloofd absent tijdens een reguliere toets:**
Binnen 2 weken nadat de leerling terug op school is, moet hij/zij een afspraak maken voor het inhalen van de toets. De leerling is samen met de docent verantwoordelijk voor het plannen van een datum voor het inhaalmoment.
 - Ongeoorloofd absent tijdens een reguliere toets:**
Is een leerling tijdens de reguliere toets ongeoorloofd absent, moet hij/zij in het geval van een schoolexametoets aangemeld worden bij de examencommissie. Het geven van het cijfer 1 is dan mogelijk.
 - Geoorloofd absent tijdens het eerste inhaalmoment:**
Indien de leerling tijdens het eerste inhaalmoment geoorloofd afwezig is, behoudt hij/zij het recht om alsnog de toets in te halen. De leerling is samen met de docent verantwoordelijk voor het plannen van een datum voor het inhaalmoment.
 - Ongeoorloofd absent tijdens het eerste inhaalmoment:**
Indien de leerling tijdens het eerste inhaalmoment ongeoorloofd afwezig is, moet dit gemeld worden bij de examencommissie. Het geven van het cijfer 1 is dan mogelijk.
 - Voor de tweede keer afwezig bij het inhaalmoment:**
Indien de leerling voor de tweede keer afwezig is, vervalt het recht op inhalen en moet de leerling gemeld worden bij de examencommissie. Het geven van het cijfer 1 is dan mogelijk.
3. Alle gemiste toetsen worden ingehaald tijdens het inhaalmoment op donderdag het 9^e uur in lokaal S11 en S18.
4. Als een leerling door ziekte of andere vorm van overmacht niet in staat is deel te nemen aan een toets, het werken onder toezicht aan een praktische opdracht daarbij inbegrepen, moet dat telefonisch of schriftelijk, voor het begin van de toets, aan de schoolleiding worden gemeld.
5. Een leerling die te laat is wordt wel tot de toets toegelaten. De leerling krijgt geen extra tijd!
6. Bijzondere omstandigheden voor het te laat komen zijn ter beoordeling aan de teamleider. Zorg ervoor dat je altijd op tijd bent, ook bij mondelinge toetsen (minimaal 10 minuten van tevoren).

Mediatheek

De mediatheek is de ruimte binnen de school waar een verscheidenheid aan informatie te vinden is voor het maken van (profiel)werkstukken, praktische opdrachten en het voorbereiden van presentaties. In de mediatheek kun je terecht voor boeken, tijdschriften, kranten, maar ook voor dvd's en internet.

In de mediatheek kunnen leerlingen studeren, lezen of huiswerk maken in betrekkelijke rust.

De informatie die je vindt kun je ter plekke verwerken met behulp van computers, waaronder een multimedia-pc, een kopieerapparaat/printer, inbindfaciliteiten, etc.

Hieronder vind je de gebruiksregels voor de mediatheek.

Openingstijden

De mediatheek is op schooldagen geopend van 08.00 uur tot 16.00 uur.

Algemene regels:

1. Niet eten in de mediatheek. Drinken mag (uit een af te sluiten fles)
2. De mediatheek is bedoeld voor studiedoeleinden en is niet bedoeld als overblijf- of recreatieruimte.
3. In de mediatheek mag overlegd worden, zij het rustig.

Regels voor het gebruik van apparatuur, computer en internet

1. Het gebruik van de computers is voor studiedoeleinden. Spelletjes, sociale media en dergelijke zijn niet toegestaan.
2. Diverse personen, onder wie de mediathecaris, kunnen te allen tijde meekijken op de computerschermen van de leerlingen.
3. Voor printen/kopiëren moet worden betaald. 5 eurocent per pagina zwart-wit en 15 eurocent per pagina kleur.
4. Aan het begin van elk schooljaar krijgen leerlingen een (print)tegoed van 2 euro van de school. Het tegoed kan worden opgewaardeerd aan de balie van de mediatheek.
5. Het gebruik van video- en/of fotocamera en laptop (voor toetsen) moet worden gereserveerd bij de balie van de mediatheek.

Uitleenreglement

1. De uitleentermijn bedraagt 4 weken.
2. Voor het lenen van materialen uit de mediatheek is de schoolpas nodig. Neem deze altijd mee!
3. Bij te laat inleveren moet boete worden betaald: 5 eurocent per openingsdag van de mediatheek. De maximale boete bedraagt 5 euro per geleend boek.
4. Naslagwerken worden niet uitgeleend.
5. Alles wat uit de mediatheek wordt meegenomen, moet te allen tijde worden geregistreerd. Wanneer er geen personeel in de balie aanwezig is, ligt er een uitleenformulier (rode map) op de balie. Hierin kunnen leerlingnummer, naam, barcode en titel van het boek worden genoteerd.
6. Geleende boeken/dvd's moeten ook weer worden ingeleverd. Zet deze niet zelf terug in de kast, maar lever ze in bij de balie van de mediatheek.